



Ávarp

Árs- og haustþing SSNV
23. október 2020

Aldís Hafsteinsdóttir, formaður
Sambands íslenskra sveitarfélaga





Stefnumörkun og áherslur



FRAMTÍÐIN ER HÉR

Stefnumörkun Sambands íslenskra sveitarfélaga
2018–2022

Samþykkt af stjórn sambandsins 30. nóvember 2018
á grundvelli umfjöllunar á XXXII. landsþingi sambandsins

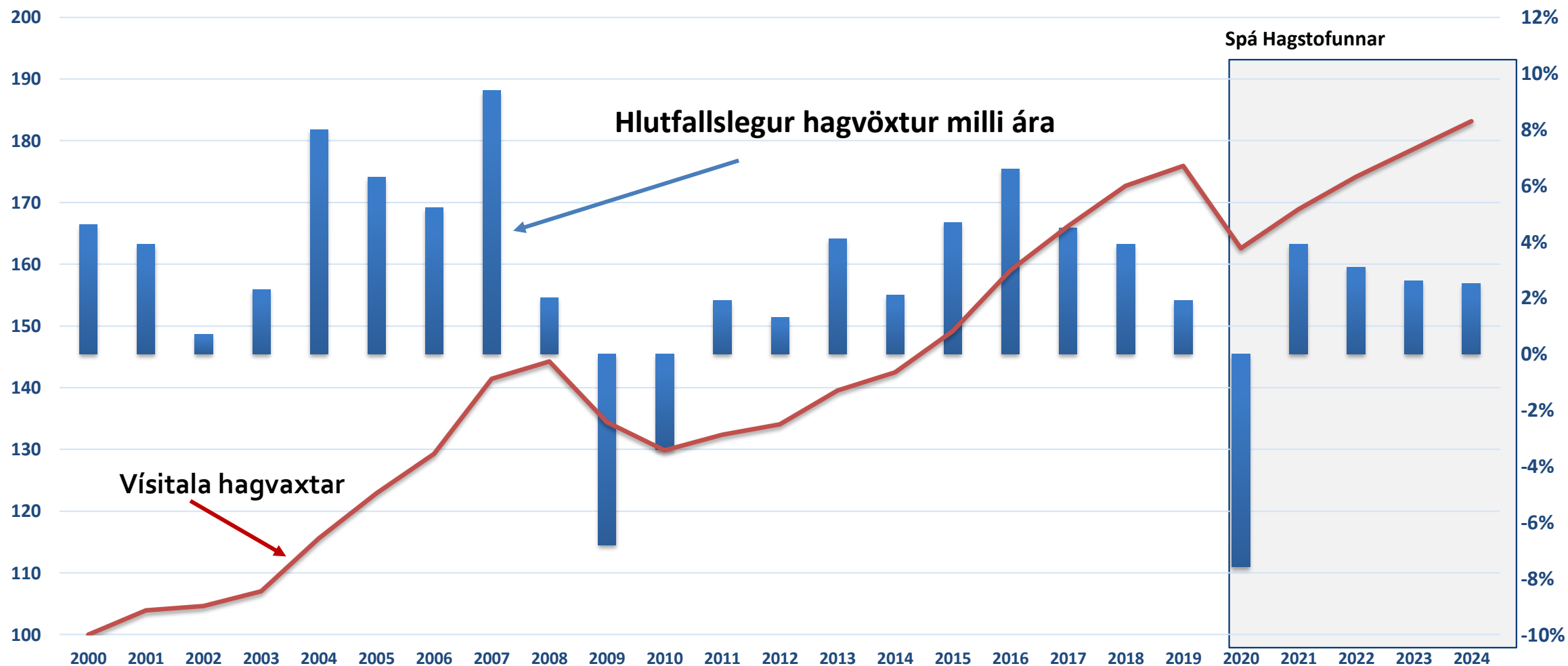


Stefnumörkun sambandsins er leiðarljósið í öllu starfi stjórnar og starfsmanna.

- Sveitarstjórnarstigið sé öflug meginstoð velferðar íbúa.
- Nauðsynlegir tekjustofnar séu tryggðir í samræmi við þau verkefni sem sveitarfélögum eru falin.
- Með réttlátu jöfnunarkerfi sé öllum sveitarfélögum gert kleift að sinna lögboðnum verkefnum með sambærilegum hætti.
- Ekkert um okkur án okkar - samráð og samtal sé ávallt tryggt við ríkisstjórn og Alþingi !



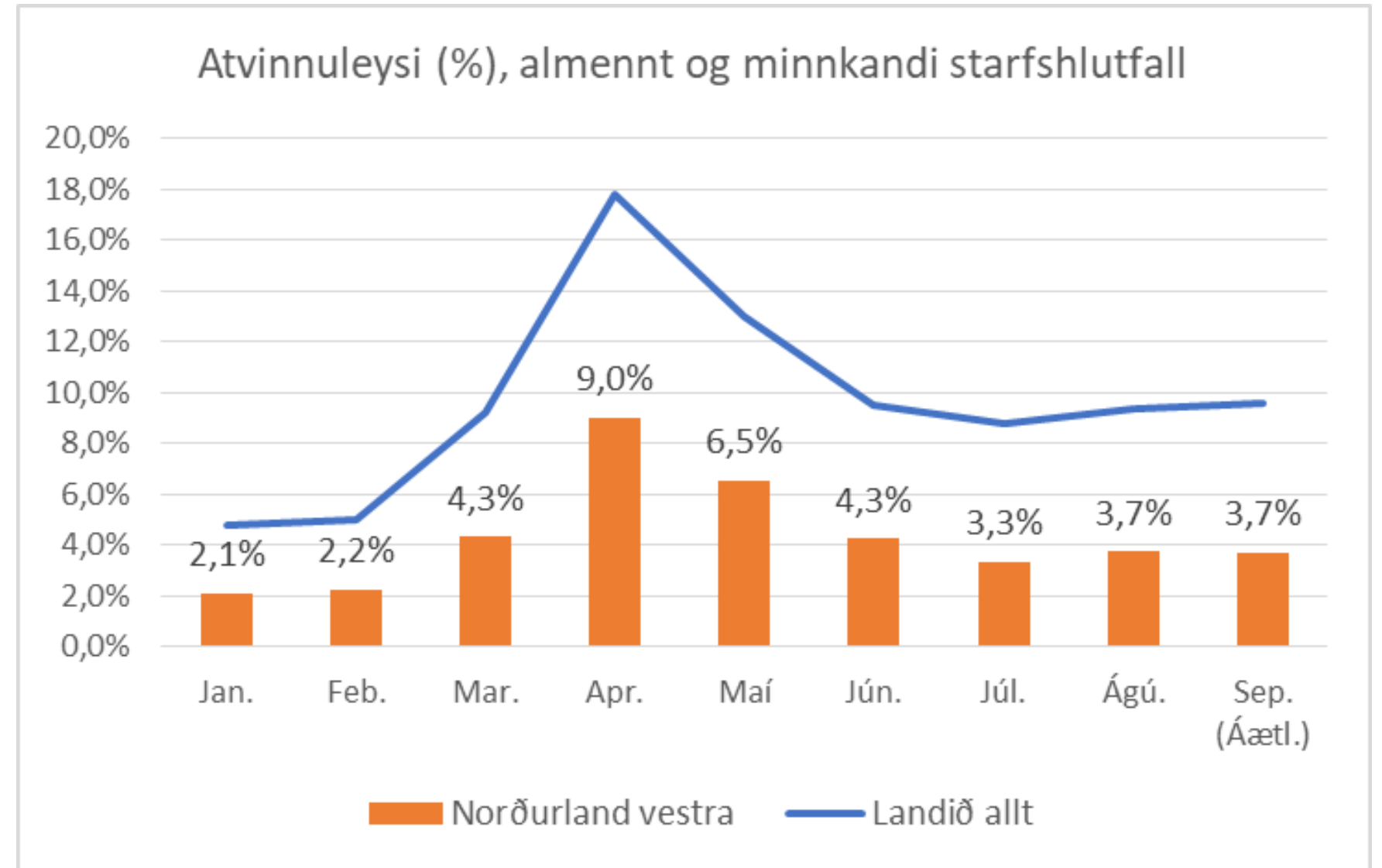
Hagvöxtur á Íslandi 2000-2024



Samband íslenskra sveitarfélaga

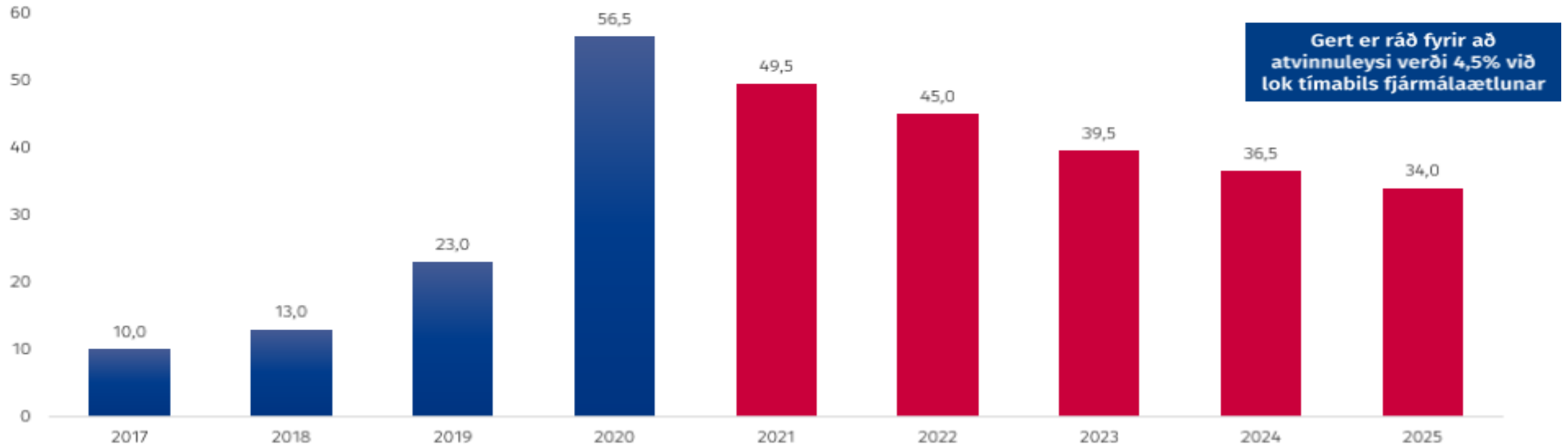


Atvinnuleysi



Útgjöld vegna atvinnuleysisbóta

Milljarðar króna



Mikill samfélagslegur kostnaður af atvinnuleysi



Fjárhagslegt áfall ríkissjóðs



- Áætluð afkoma 259 ma.kr. verri árið 2020 en í fjárlögum
- Hallinn árið 2021 áætlaður um 264 ma.kr.
- Fjárpörf (lántaka) 2020 og 2021 um **786 ma.kr.**



Fjármálaáætlun 2021-2025 og
frumvarp til fjárlaga 2021



Fjárhagsleg áhrif COVID- 19 á sveitarfélögin

Mat
sérfræðinga á
fjárhagslegu
áfalli

- Hag- og upplýsingasvið í mars: 50 ma.kr. eða 30 ma.kr. 2020 og 20 ma.kr. 2021
- Greiningarhópur GH í ágúst: 26,6 ma.kr. lakari rekstur, 6,6 ma.kr. aukin fjárfesting eða samtals **33,2 ma.kr. lakari afkoma 2020**
- Fjármögnun: Ný lántaka 22,7 ma.kr. og gengið á **handbært fé sem nemur 10,5 ma.kr.**
- Fjárhagsupplýsingar GH hópsins verða reglulega uppfærðar

Yfirlýsing ríkisstjórnar um fjárhagslegan stuðning og annar fjárstuðningur

Þjónusta við fatlað fólk
670 m.kr.

Fjárhagsaðstoð
sveitarfélaga
720 m.kr.

Sveitarfélög sem standa
höllum fæti
500 m.kr.

Stefnumörkun um
eflingu sveitarfélaga
935 m.kr.

Tímabundin lækkun
tryggingagjalds
480 m.kr.

Fasteignasjóður 1.500
m.kr. verði nýtt 2020-
2021 á móti lækkun
almennta tekju- og
útgj.jöfnunarframlaga

Endurgreiðsla VSK 2020
og 2021
2.000 m.kr.
Fallið frá upptöku
urðunarskatts

400 m.kr. stuðningur til
atvinnuskapandi
verkefna á
Suðurnesjum, í fimm
sveitarfélögum á
Suðurlandi og einu á
Norðurlandi eystra

Fjöldi annara mála – sjá
heimasíðu sambandsins



Yfirlýsing ríkisstjórnar- innar



- Ríkisstjórnin mun áfram fylgjast með þróun í fjármálum sveitarfélaga í góðri samvinnu við þau
- Fjárhagsupplýsingar úr rekstri þeirra verða reglulega uppfærðar og brugðist verður við eins og við á hverju sinni til að tryggja að sveitarfélögin geti sinnt þeirri mikilvægu nærþjónustu sem þeim er falið að sinna skv. lögum
- Ríkisstjórnin mun standa að baki sveitarfélögum eins og frekast er unnt svo starfsemi þeirra raskist ekki um of á komandi mánuðum og misserum
- **Líta ber á þann stuðning sem yfirlýsing þessi felur í sér sem mikilvægt skref í þeirri vegferð**



Mikilvæg verkefni sem unnin verða skv. LOF- samkomu- laginu



Sviðsmyndalíkan fyrir fjárhagslega sjálfbærni sveitarfélaga

Öll mannvirki verði metin til fasteignamats

Frambúðarfyrirkomulag tónlistarnáms

Umsýsluþóknun ríkisins við innheimtu útsvars

Úthlutun lóða til ríkisins án endurgjalds

Úttekt á rekstrargrundvelli hjúkrunarheimila og fjármögnun

Samstarf um stafræna framþróun í opinberri þjónustu

Endurskoðun tekjustofnalaga

Endurskoðun regluverks jöfnunarsjóðs

Kostnaðarþróun í þjónustu við fatlað fólk og fjármögnun



Mörg stór umhverfis- og skipulags- mál á þingmálaskrá



Raflínuskipulag og
raflínunefnd

Hálendisþjóðgarður

Þjóðgarðastofnun

Lagaákvæði um
vindorku í
rammaáætlun og 3.
áfangi RÁ

Heildarendurskoðun
laga um mat á
umhverfisáhrifum

Varnir gegn
ofanflóðum

Viðauki við
landsskipulagsstefnu

Framkvæmdaáætlun
náttúruminjaskrár

**Sum þessara mála
gætu orðið mjög
umdeild**



Úrgangsmál í brennidepli

- **Unnið er að stefnu um úrgangsmál**
 - Miklar breytingar hljóta að vera framundan í meðhöndlun úrgangs, ekki síst á SV-horninu, sem þurfa að endurspeglast í stefnu ríkisins
 - Urðun úrgangs mun minnka
 - Innviðir innanlands ekki til staðar eins og er
 - Aukinn útflutningur fyrirsjáanlegur
- **Væntanlegt er frumvarp um breytingar á lögum um meðhöndlun úrgangs - innleiðing hringrásarhagkerfis**
 - Áhersla sambandsins að skýra betur ábyrgð framleiðenda og að hagrænir hvatar verði nýttir til að bæta úrgangsmeðhöndlun



Athugið að umbúðir verða að vera tómar enda skemma matarafgangar endurvinnsluna.



Fleiri mikilvæg þingmál



- Breytingar á sveitarstjórnarlögum
 - Lágmarksíbúafjöldi sveitarfélaga
- Stefnumótandi byggðaáætlun 2020-2025
- Breytingar á mannvirkjalögum
- Áhersla á einföldun stjórnsýslu
- Ný kosningalög
 - Kjördagur við sveitarstjórnarkosningar miðast við annan laugardag í maí
- Breytingar á fæðingarorlofslögum
 - Lenging í 12 mánuði
- Frumvarp til laga um stafrænt pósthólf
- Einföldun jarðalaga



Verkfærakista sveitarfélaga í loftslags- málum



Samstarfsverkefni sambandsins og Umhverfisstofnunar

- Styrkt af umhverfis- og auðlindaráðuneyti á grundvelli aðgerðaáætlunar í loftslagsmálum
- Öllum sveitarfélögum ber að setja sér loftslagsstefnu um eigin rekstur
- Markmið verkfærakistu er að auðvelda sveitarfélögum þetta verkefni

Afurðir verkefnisins m.a.

- Loftslagsmælir sem sveitarfélög geta nýtt sér
- Sniðmát fyrir loftslagsstefnu og aðgerðaáætlanir
- Fræðslu- og kynningarefni
- Hugmyndabanki um aðgerðir

Nánari kynning á tengiliðafundi 19. október nk. og áætluð verklok í maí 2021



Skóla- og fræðslumál



- Stærsta áskorunin að lágmarka áhrif Covid-19 á skólastarf
- Um leið þurfum við að leggja áherslu á mikilvægi menntunar og nýsköpunar til framtíðar litið
- Þingsályktunartillaga um menntastefnu til 2030 mun væntanlega endurspegla slíkar áherslur
- Fjölgun í kennaranámi er jákvæð þróun og afrakstur markviss átaks
- Frekari áherslur á ímynd og þróun kennarastarfsins afar mikilvæg
- Samstarfsverkefni 12 sveitarfélaga (82% íbúa) um að breyta hugmyndafræði og reglum við úthlutun fjármagns til grunnskóla með áherslu á íhlutun og forvarnir í stað viðbragðsmiðaðs stuðnings.



Félags- þjónusta



- Lagarammi um **sambætta velferðarþjónustu í þágu barna og fjölskyldna þeirra**
- Snemmtækur stuðningur og efling grunnþjónustu
- Skýrir og skerpir á ábyrgð - fækkar gráum svæðum
- Skipulagsbreytingar hjá stofnunum ríkisins og endurskoðun á verkferlum m.a. í barnavernd
- Frumvörp á haustþinginu **og ítarlegt kostnaðarmat**
- Umtalsverð fjárhagsleg áhrif eru fyrirsjáanleg:
 - Útgjaldaauki – bættur sveitarfélögum?
 - Fjölgun meðferðarúrræða - hjá ríki eða hjá sveitarfélögum?
 - Ábati til lengri tíma - deiling hans milli ríkis og sveitarfélaga?



Stafræn framþróun



- Mikil tækifæri til hagræðingar og bættrar þjónustu í stafrænu samstarfi sveitarfélaga
- **Stafrænt ráð sveitarfélaga hefur tekið til starfa** til að leggja grunn að stafrænu samstarfi þeirra og aukinni samhæfingu
- Mun vinna að **sameiginlegri stefnumótun og forgangsörðun** stafrænna samstarfsverkefna
- Fyrstu sameiginlegu verkefnin verða fjármögnuð með **100 milljón kr. Covid-framlagi ríkisins**
- Í framhaldinu þarf að nást **samstaða á milli sveitarfélaga** um fjármögnun frekari sameiginlegra verkefna



Kjaramál



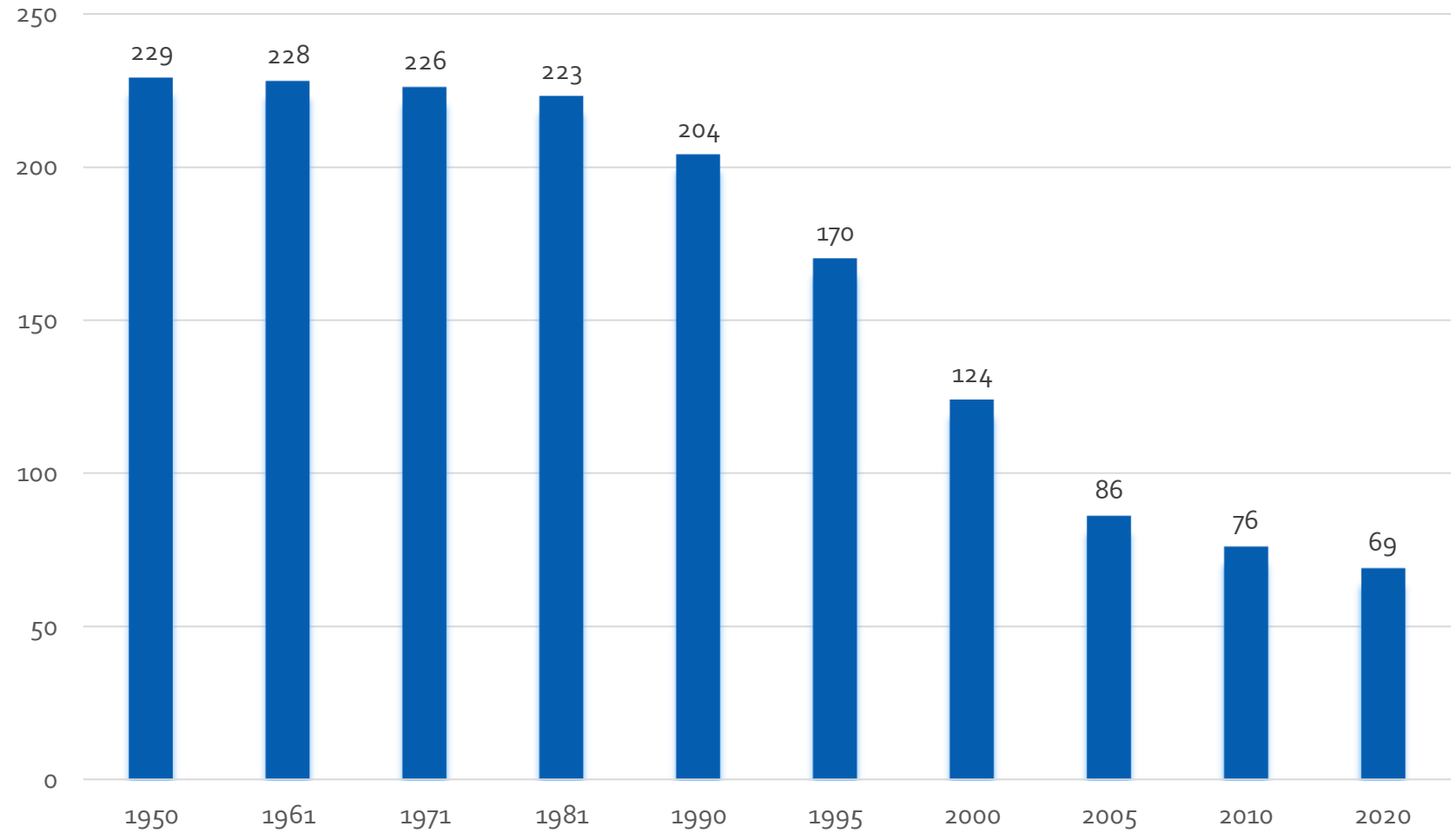
- Kjarasamningar sambandsins fylgja í meginlínunum lífskjarasamningi á almennum vinnumarkaði
- Sambandið gerir 37 kjarasamninga við 61 stéttarfélag
- Launahækkanir samkvæmt lífskjarasamningi
- Stytting vinnutíma
- Dagvinna
- Vaktavinna
- Orlof alls starfsfólks verður 30 dagar
- Starfsmat



Íbúar Fjöldi svf

Færri en 100	7
100-299	8
300-499	7
500-999	14
1.000-1.999	10
2.000-4.999	13
5.000-9.999	2
10.000-20.000	5
20.000+	3
	69

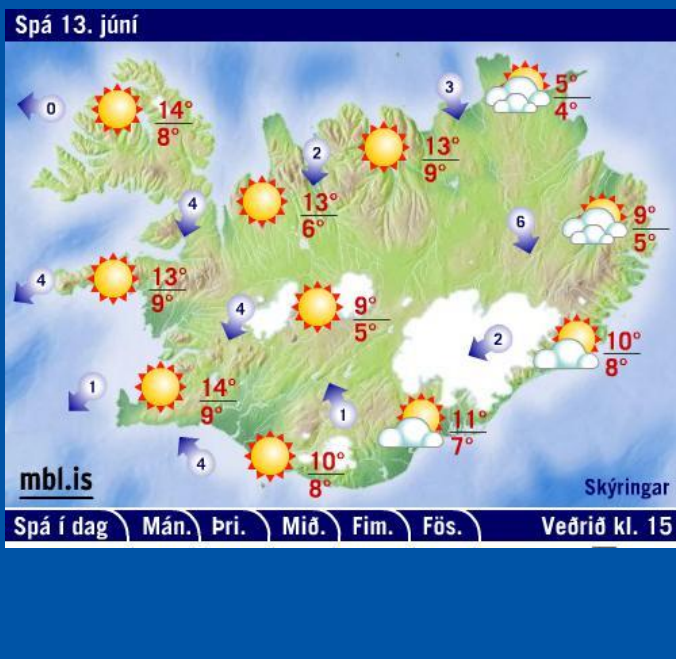
Fjöldi sveitarfélaga



Samband íslenskra sveitarfélaga



Horfum til framtíðar !



- Covid – 19 er tímabundið ástand.
- Við erum öll um borð í sama bátnum.
- Góðir innviðir. Sterk staða. Vel í stakk búin til að takast á við áföll eins og það sem nú dynur yfir.
- **Þetta líður hjá**
- Eftir munum við standa reynslunni ríkari, tilbúin og öflug með getu og kunnáttu til að takast á við þær áskoranir sem þá munu blasa við.



Þetta líður
hjá!



Samband íslenskra sveitarfélaga